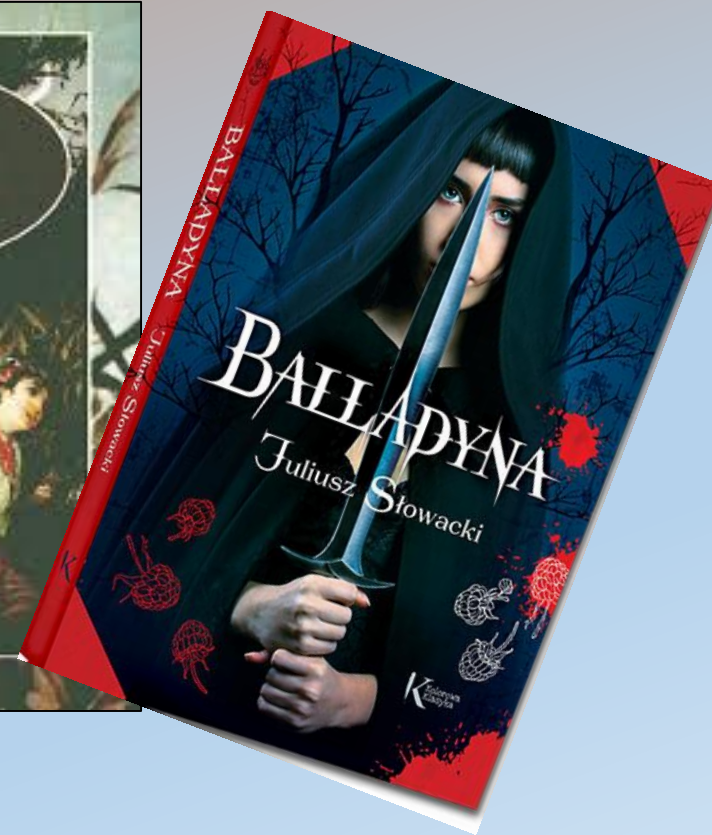
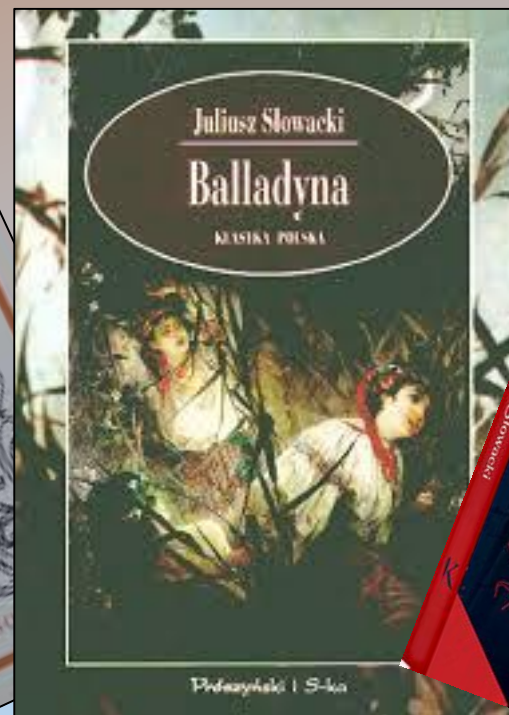
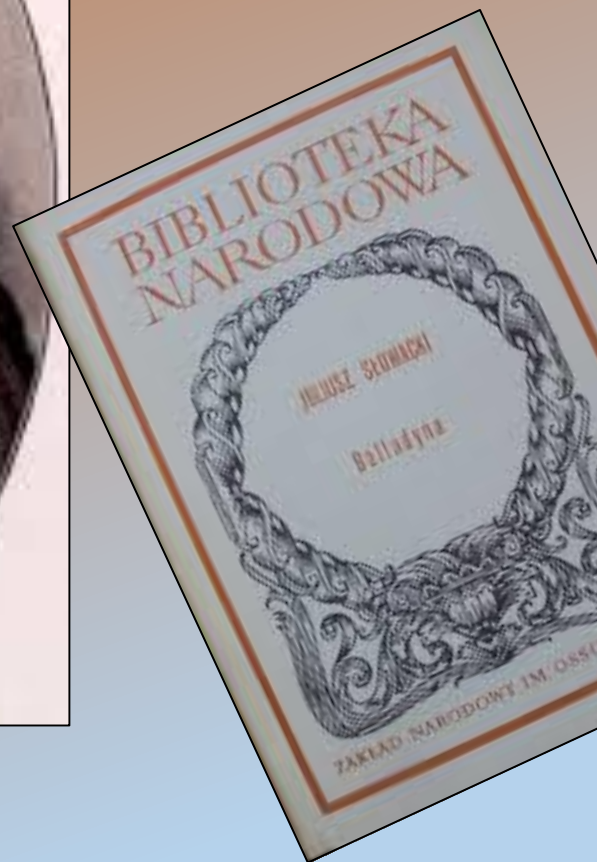

NARODOWE CZYTANIE 2020

Balladyna Juliusza Słowackiego lekturą dziewiątej odsłony Narodowego Czytania

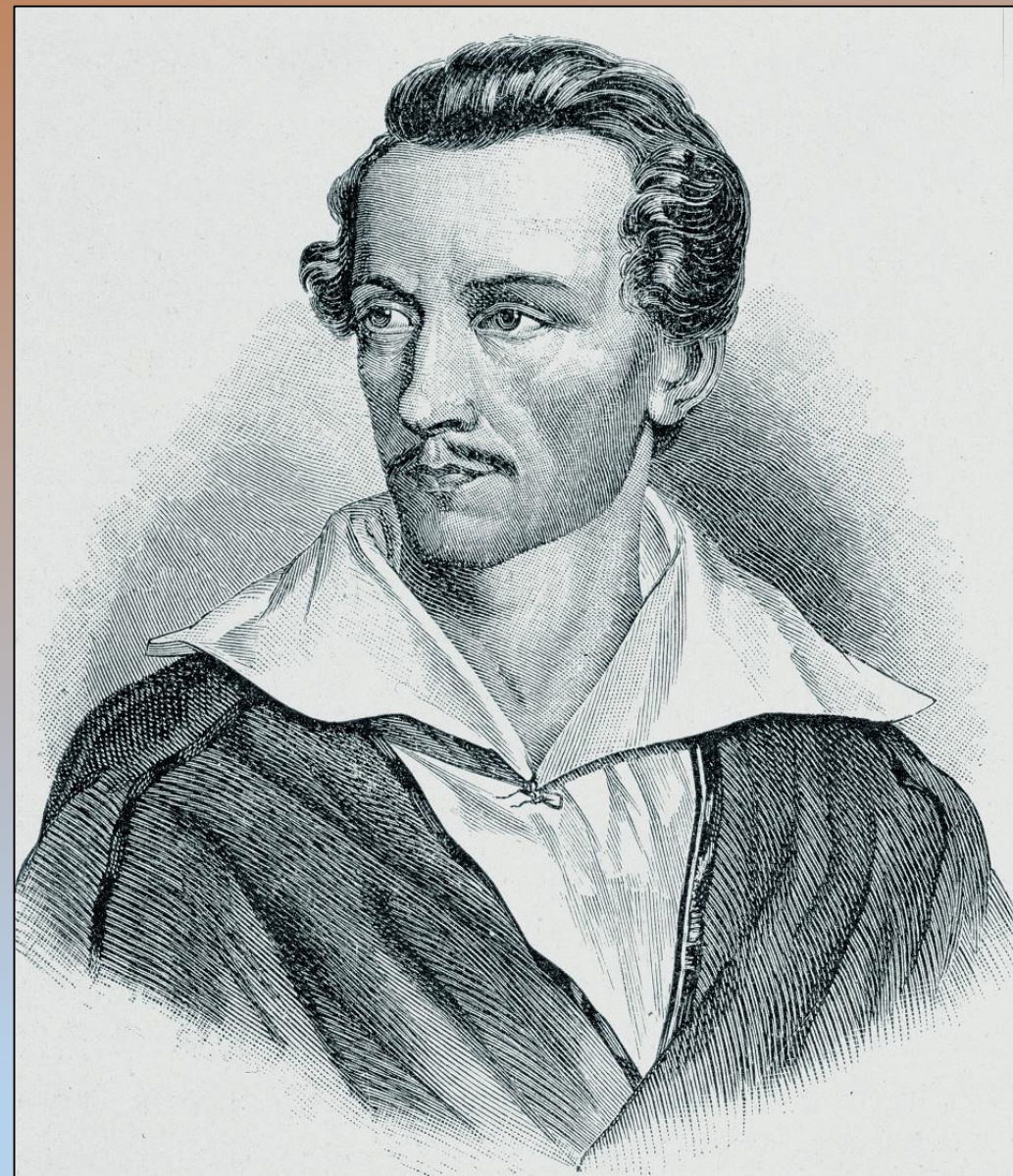

Juliusz Słowacki – polski poeta,
przedstawiciel romantyzmu, dramaturg
i epistolograf.

Obok Mickiewicza i Krasińskiego okręla-
ny jako jeden z Wieszczów Narodowych.

Twórca filozofii genezyjskiej, związany
także z mesjanizmem polskim.

Obok Mickiewicza uznawany powszech-
nie za największego przedstawiciela
polskiego romantyzmu.

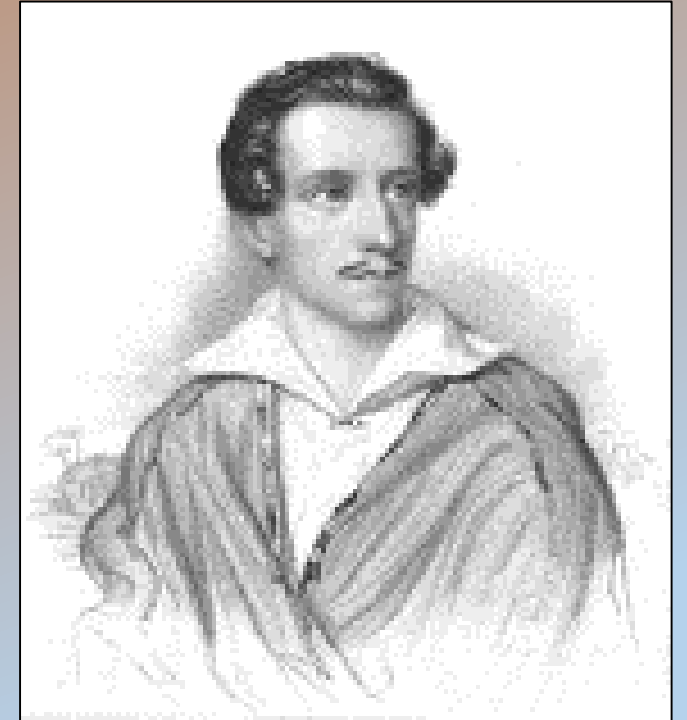
Utwory Słowackiego, zgodnie z duchem epoki i ówczesną sytuacją narodu polskiego, podejmowały istotne problemy związane z walką narodowo-wyzwoleńczą, z przeszłością narodu i przyczynami niewoli, ale także poruszały uniwersalne tematy egzystencjalne.

Jego twórczość wyróżniała się mistycyzmem, wspaniałym bogactwem wyobraźni, poetyckich przenośni i języka. Jako liryk zastąpił pieśniami odwołującymi się do Orientu, źródeł ludowych i słowiańszczyzny.

Był poetą nastrojów, mistrzem operowania słowem. Obok Cypriana Kamila Norwida i Tadeusza Micińskiego uważany za największego z mistyków polskiej poezji.

Kalendarium życia i twórczości Juliusza Słowackiego

- **4 IX 1809** urodził się w Krzemieńcu
- **1825–28** studia prawnicze na Uniwersytecie Wileńskim
- **1829–30** aplikant w Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu w Warszawie
- **1831** praca w Biurze Dyplomatycznym powstańczego Rządu Narodowego
- **1831** podróż do Paryża i Londynu
- **1832** powstają *Poezje* t. 1–2
- **1832–36** pobyt w Szwajcarii
- **1833** powstają *Poezje* t. 3
- **1834** pisze dramat *Kordian*

Juliusz Słowacki

- **1836–37** podróż do Grecji, Egiptu i Ziemi Świętej
- **1836–39** pisze *Podróż do Ziemi Świętej z Neapolu*
- **1838** powrót do Paryża
- **1838** powstają utwory *Ojciec zadżumionych* oraz *Anhelli*
- **1839** opublikował *Balladyne*
- **1840** pisze *Lillę Wenedę* i *Mazepę*
- **1841-46** powstaje poemat *Beniowski*
- **1843** tworzy dramat *Ksiądz Marek*
- **1844** powstają utwory: *Fantazy*, *Sen srebrny Salomei* oraz *Genezis z Ducha*
- **1845–49** pisze poemat *Król-Duch*
- **1848** wyprawa do Wielkopolski
- **3 IV 1849** umiera w Paryżu

Balladyna – tytuł dramatu w pięciu aktach, napisany przez Juliusza Słowackiego w Genewie w 1834 roku, a wydany w Paryżu w roku 1839. Wykonany na scenie po raz pierwszy w 1862. Autor poświęcił swój utwór Zygmuntowi Krasińskiemu.

Balladyna to również imię głównej bohaterki wspomnianego utworu. Utwór Słowackiego to opowieść o żądzy władzy i o dorastaniu do roli zbrodniarza. Nie przypadkiem też imię głównej bohaterki nawiązuje do ballady, w której zazwyczaj pojawiają się motywy fantastyczne i elementy wierzeń ludowych.

Streszczenie *Balladyny*

W skromnej chatce mieszka uboga wdowa wraz ze swymi dwiema pięknymi córkami: Aliną i Balladyną. Pierwsza z nich jest łagodna i kochająca, druga to egoistka, pragnąca bogactwa i władzy. Okazja do ich zdobycia nadarza się dla Balladyny wraz z nadejściem wiosny, kiedy budzi się wróżka Goplana, pani pobliskiego jeziora Gopło. Jest ona zakochana w Grabcu, a ten z kolei spotyka się z Balladyną. Aby temu zapobiec Goplana wysyła do chaty wdowy księcia Kirkora. Ten zamierza ożenić się z jedną z dziewczyn. Wdowa proponuje malinowy konkurs - która przyniesie pierwsza dzban malin, ta zostanie żoną Kirkora. Balladyna, wiedząc, że nie zwycięży, zabija swoją siostrę. Odbywa się huczne wesele i Balladyna zostaje żoną Kirkora i panią na jego zamku. Zabiera ze sobą matkę, ale szybko zaczyna ją ukrywać przed ludźmi, bo wstydzi się swojego chłopskiego pochodzenia. Podaje się za osobę z królewskiego rodu.

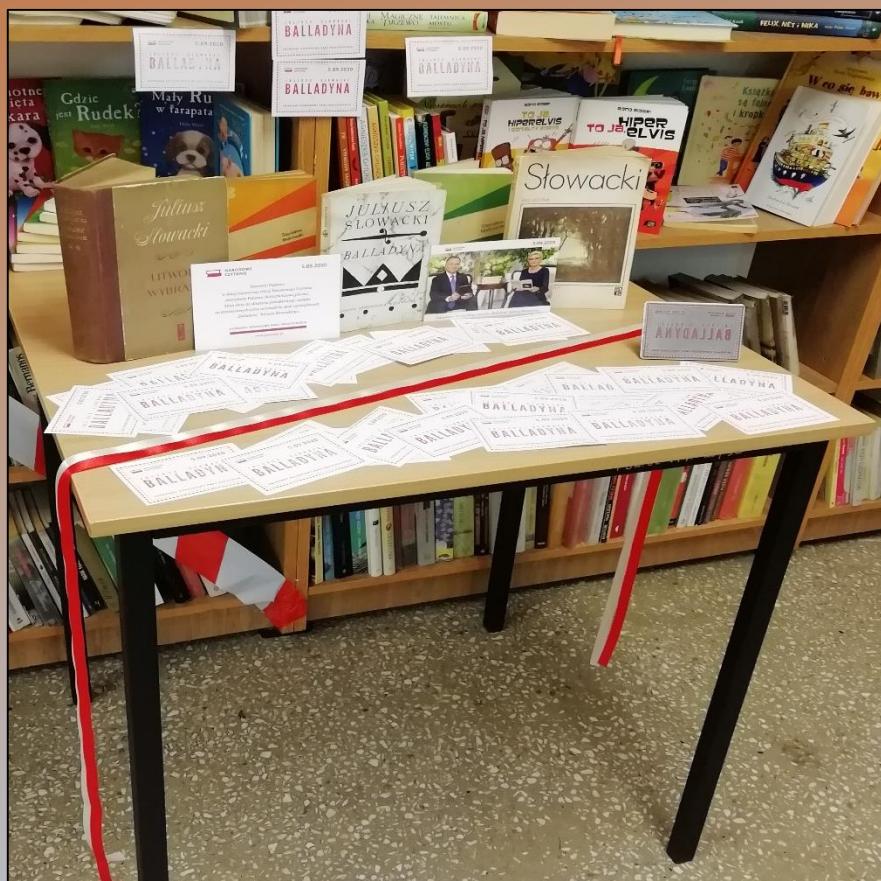
Kiedy Kirkor wyrusza na wojnę, Balladyna przemyśliwa, jak pozbyć się męża i zasiąść na tronie. Wybiera jednego z rycerzy, von Kostryna, którego w sobie rozkochuje, a potem namawia, by pomógł jej zgładzić Kirkora. Potem, posługując się trucizną, pozbywa się także von Kostryna. W końcu Balladyna zasiada na tronie. Jako prawowita królowa zaczyna odbywać sądy nad swoimi poddanymi i wydaje za każdym razem wyrok śmierci: na mordercę von Kostryna (czyli na siebie), na mordercę pięknej Aliny (czyli na siebie), na wyrodną córkę, która źle obchodziła się z matką (czyli na siebie). Po wydaniu ostatniego wyroku z nieba pada piorun i razi Balladynę, która ginie.

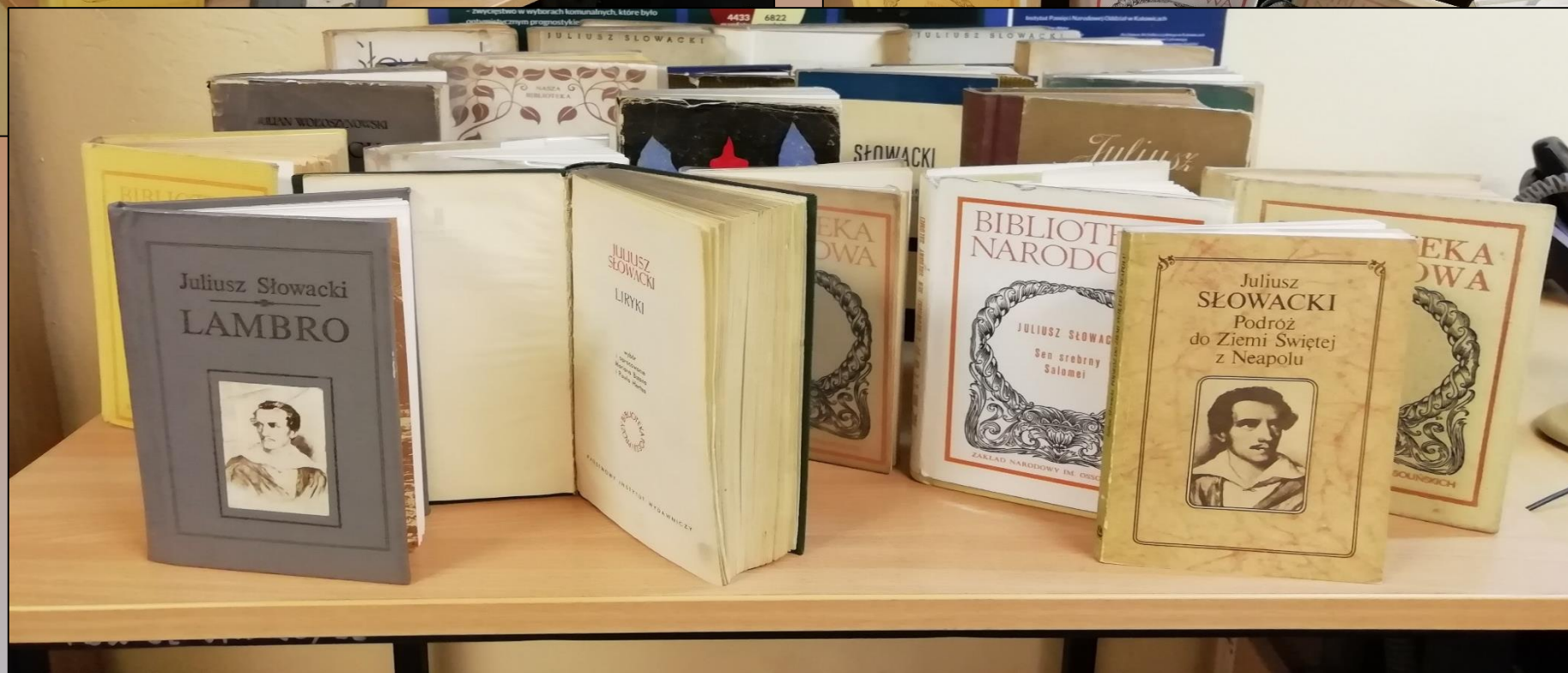

Balladyna to dramat o funkcjonowaniu na świecie dobra i zła. Bohaterki zostały opisane na zasadzie kontrastu: Alina to uosobienie dobra, Balladyna - zła. W świecie utworu zło zwycięża nad dobrem. Alina ginie, żoną Kirkora, księżną zostaje okrutna Balladyna. Ginie także jej mąż, szlachetny Kirkor, który chce zwrócić Pustelnikowi (a w rzeczywistości prawowitemu królowi Popielowi) koronę - symbol władzy. Dopiero w ostatniej scenie dobro odzyskuje władzę.

Wystawa promująca wspólne czytanie *Balladyny* Juliusza Słowackiego w ramach 9. edycji Narodowego Czytania w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej im. Józefa Lompy w Katowicach Filii w Gliwicach

Publikacje Juliusza Słowackiego dostępne w naszych zbiorach

PBW Filia w Gliwicach zgłosiła swój udział w tegorocznej edycji Narodowego Czytania *Balladyny* Juliusza Słowackiego

Z Kancelarii Prezydenta RP otrzymaliśmy pieczęć uczestnictwa oraz zdjęcie pary prezydenckiej propagującej Narodowe Czytanie 2020

Prezentacja życia i twórczości Juliusza Słowackiego opracowana na podstawie:

pl.wikipedia.org

encyklopedia.pwn.pl

bryk.pl